

VOORGANGERS: DIERENARTSEN UIT VROEGER TIJD (25)

WILLIAM YOUATT (1776-1847)

Veterinair verleden

De namen van Blaine¹ en Youatt worden vaak in één adem genoemd en dat is ook niet verwonderlijk, want behalve tijdgenoten en associés, waren beiden pioniers binnen de zich moeizaam ontwikkelende Engelse diergeneeskunde van het begin van de 19e eeuw. De kritische Sir Frederick Smith toont voor geen van zijn landgenoten uit deze periode zoveel waardering als voor Youatt, aan wiens nagedachtenis hij deel 3 van zijn geschiedenis opdroeg. Hij noemt hem in deze opdracht:

'a gentle, amiable man of great benevolence and humanity, a prodigious worker, ever faithful to the cause he undertook to serve, a pioneer of the veterinary art, whose name is written in letters of gold upon the tablets of the profession'².

Youatt werd geboren in 1776 in Exeter, waar zijn vader geneesheer was. Hij werd opgeleid tot voorganger in de Nonconformist Church, een kerk die afgescheiden was van de Anglicaanse Kerk. In 1810 arriveerde hij in Londen als directeur van een opvoedingsinstituut. Hij was kennelijk niet gelukkig in deze functie, want een jaar later - hij is dan dus al 35 jaar - trad hij als leerling-veearts in dienst bij de gerenommeerde Londense dierenarts D.P. Blaine. Youatt meldde zich in 1813 aan als student van het Londense *Veterinary College*.

Blaine had hierop bij zijn pupil aangedrongen, omdat hij het altijd nog als een gemis voelde dat hijzelf nooit het diploma had behaald. Helaas was de verhouding tussen de directeur van de school Edward Coleman en Blaine bijzonder slecht en dit werd nu uitgespeeld over de rug van Youatt. Coleman deed er alles aan om Youatt van de school te krijgen, wat hem op den duur, kort voor de eindexamens, ook is gelukt. Evenals Blaine moest ook Youatt zich zien te redden zonder diploma.

De samenwerking tussen Blaine en Youatt duurde niet lang, want Blaine trok zich in 1817 uit de praktijk terug. Hoewel de beide mannen totaal verschillende karakters hadden, konden ze het uitstekend met elkaar vinden. Youatt was blakend van ijver en enthousiasme. Hij ijverde altijd voor het aanzien van het beroep zowel bij het publiek als bij de wetenschappelijke instanties.

Aanvankelijk lag het accent van de praktijk op paarden en honden. Gedurende zijn praktijktijd heeft hij meer gevallen van rabiës gezien en bestudeerd dan wie ook. Hoewel Bardsley al in 1793 had gesteld dat rabiës uitsluitend door besmetting kon ontstaan, was het Youatt die deze stelling te vuur en te zwaard verdedigde. Noch bij de medische stand noch bij collegae vond hij echter enige bijval. Ook Coleman ging uit van een spontaan optreden van de ziekte.

In Londen werden ten behoeve van de melkvoorziening 12.000 runderen gehouden, die doorgaans behandeld werden door empiristen; slechts een enkele keer werd Youatt te hulp geroepen. Doordat hij de statistieken van zijn patiënten gepubliceerd heeft, hebben we een nauwkeurig inzicht in de grootte van zijn praktijk en de diersoorten die hij behandelde.

Hij had een groot besef van het economische belang van de gezondheid van rundvee, schapen en varkens en hij kon zich er daarom niet bij neerleggen dat aan het *Veterinary College* geen enkele aandacht aan deze diersoorten geschonken werd. Hij stelde zich ten doel om daar verandering in te brengen.

Youatt had geen grote praktijk en dat gaf hem de gelegenheid om de bibliotheek van het Brits Museum te frequenteren en zich te wijden aan lezen en studeren en aan het onderhouden van een uitgebreide correspondentie. Men schreef hem over de meest uiteenlopende agrarische en veterinaire problemen. Niet dat hij een specialist was op agrarisch gebied, maar hij was van oordeel dat een relatie gelegd moest worden tussen de diergeneeskunde en de agrarische belangen.

Toen Youatt in 1828 de mogelijkheid overwoog om een veterinaire tijdschrift te gaan uitgeven, werd hij verrast door het initiatief van William Percivall (1792-1854) die in datzelfde jaar *The Veterinarian* startte³. Deze benaderde toen Youatt met de vraag om de redactie te voeren, wat deze gedurende de volgende vijftien jaar met volle inzet zou gaan doen. Het werd een blad van standing dat voor de veterinaire professie in Engeland van grote betekenis is geweest⁴. Het werd de spreekbuis om het gebrekkige en eenzijdige onderwijs van het *Veterinary College* aan de kaak te stellen. Maar om hierin verandering te brengen, bleek een moeizaam proces. Daarom besloot Youatt, óók in 1828, om in zijn praktijkhuis aan Nassaustraat een school op te richten. Zijn lessen werden bijgewoond door studenten van het *Veterinary College*, door medische studenten en door anderen. Hij gaf colleges in anatomie, fysiologie en pathologie van de belangrijkste huisdieren. In 1831 kreeg hij een uitnodiging om colleges te geven aan de Universiteit van Londen. Dit was een geweldige voldoening voor de man, aan wie het niet vergund was om een diploma van het *Veterinary College* te verwerven. De senaat van de Universiteit was zo enthousiast over het groeiend aantal studenten en zijn aanpak, dat zijn tijdelijke aanstelling omgezet werd in een definitieve.

¹ Tijdschrift voor Diergeneeskunde 1997; 122: 610-611 (Voorgangers nr. 24)

² Smith, F. *The early history of veterinary literature and its British development*. London, 1976: 137-158. Het citaat op p. v.

³ Dunlop R.H. and Williams D.J. *Veterinary medicine, an illustrated history*. St Louis, 1996: 598.

